

[Axel Kristensen.]

tillade Priskontrolraadet over for Hovedparten af en Branche, over for betydelige Dele deraf, at fremtvinge Ændringer i Forhold, der nu er almindelige, medens vi nok vil tillade det at gribe ind i Undtagelsstilfælde, i de grelle Tilfælde. Derfor har vi ønsket, at den Bestemmelse, Ministeren havde foreslaaet, skulde udgaa, og har i Stedet for gjort nogle Bemærkninger i Betænkningen, som vi lægger stor Vægt paa, især Afslutningen. Efter at Udvalget har sagt, at hvis en Virksomhed indregner unormalt høje Lønninger, Raavareindkøb eller uheldige Produktionsmetoder, maa man kunne gribe ind, siger vi, at til Grund for Priskontrolraadets Afgørelse i saadanne Tilfælde maa der lægges en Undersøgelse af sagkyndige om, hvad der er almindeligt inden for Branchen, og Formuleringen af § 8, 2det Stykke, kan saaledes ikke give Ret til at ændre Forhold, der er almindelige inden for en Branche. Ved „almindelig“ forstaar vi ikke, at det skal være overvejende almindeligt. Vi forstaar det saadan, at hvis der inden for en Branche er et vist Antal Udøvere og 10—15 pCt. af dem har haft en bestemt Produktionsmetode, er det i og for sig en almindelig Anvendelse, og i saa Fald kan Priskontrolraadet ikke komme og dekretere, at saadanne Fremstillingsmetoder, som er almindelige, og som har været brugt hidtil, pludselig ikke kan respekteres, hvorimod vi selvfølgelig, hvis man giver sig til at lave Søm ved at staa og smede hver enkelt af dem paa en Ambolt, erkender, at det er en unormal Fremstillingsmetode, som man ikke kan tillade at der bruges Materialer og Arbejdskraft til under de forhaandenværende Forhold.

Der har, som det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen sagde, været en Del Diskussion om urimelige Priser, og det har sin Aarsag, idet mange erhvervsdrivende havde den Opfattelse, at de i Virkeligheden var retsløse; naar de kom med deres Kalkulationer, hævder de, at de simpelt hen blev fejlet til Side, idet man sagde: det interesserer os ikke, for den Avance, I har, er urimelig. Og naar man skulde fastsætte Maksimalpriser o. lign. og de hævdede, det var normal Avance, de havde, blev de, paa staar de, ogsaa fejlet til Side med den Bemærkning, at det var urimelig Avancer.

Det kan ikke have været Lovens Mening, ikke oprindelig, det maa have været dette, at Undtagelsstilfælde, det, der ligger uden for det almindelige, maa man kunne gribe ind overfor, og dette er jo nu fastslaaet. Det lægger vi den allerstørste Vægt paa, for hermed er der givet en Mindsterettighed til Erhvervslivets Folk, nemlig at de praktisk talt har Krav paa mindst den Avance, de havde i 1940, og dette overhovedet at have en Mindsteret er nu meget værdifuldt for Folk, der skal føre Forhandlinger om deres Erhvervs og Virksomheds fremtidige Skæbne.

Det, at der i § 13 er indføjet en Bestemmelse om, at ved Fastsættelse af Maksimalpriser o. lign. skal man respektere § 8, og at der i Bemærkningerne til § 8 er fastslaaet, at Bestemmelsen om urimelige Priser kun er tænkt anvendt i de ganske særlige Tilfælde, hvor Priserne er aabenbart urimelige i Forhold til Priser fra lignende Virksomheder, betyder for os, at der er givet Erhvervslivet en Mindsterettighed til en Avance; vi mener, dette har overordentlig Betydning.

Dette er de væsentlige Ændringer, men det er naturligvis ogsaa af Betydning for os, at Regeringen erkender, at Rigsdagen igennem det Udvalg, der er nedsat om Vareforsyningen, ogsaa skal følge disse Forhold. Det er meget vigtigt, at Rigsdagen har Lejlighed til at faa de fornødne Oplysninger, saaledes at den kan bedømme, hvorledes den Bemyndigelseslov, der gives, anvendes.

Her vil jeg gerne vende tilbage til Formaaalsparagraffen. Det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen sagde: Hvad er normal Prisdannelse, normale Forhold? Men der staar ikke, at man ved Ansættelse af Priser skal lægge de normale Forhold til Grund; man skal derimod tilstræbe saa normale Prisberegninger og Prisdannelser som muligt, saaledes at en Afvikling af de ekstraordinære Prisforanstaltninger kan finde Sted, og en Tilbagevenden til normale Forhold kan ske. Det er da nemt i denne Sammenhæng at se, hvad normale Forhold er. Det er en fri Prisdannelse, saaledes at Tilbud og Efterspørgsel bestemmer Prisen. Der kan ikke herske den mindste Uklarhed om, at det er det, der er normale Forhold. Endvidere dette, at man, saa vidt gørligt, skal have normale Prisberegninger. Det maa yde en Beskyttelse over for en Række Mennesker,